

РЕЦЕНЗИЯ

за учебната, научноизследователската и художественотворческата дейност

на гл. ас. д-р Лилия Виткова Стоилова

относно конкурса за избор на академична длъжност „Доцент” в
АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“

в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...“,
специалност „Психология и педагогика“,

обявен в Държавен вестник бр. 5/16.01.2024 г. за нуждите на Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ Пловдив, факултет „Музикална педагогика”, катедра „Музикална педагогика и дирижиране“

Рецензент: проф. д-р Цветанка Коловска,

АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, ПН 1.3. „Педагогика на обучението
по...“,

специалност „Методика на обучението по музика“

Настоящата рецензия е изготвена съгласно постъпили документи по конкурс, обявен от АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ Пловдив, ДВ бр. 5/16.01.2024 г. за нуждите на катедра „Музикална педагогика и дирижиране“, факултет „Музикална педагогика“. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в АМТИИ.

Гл. ас. д-р Лилия Виткова Стоилова е единственият кандидат за заемане на академичната длъжност „Доцент” в обявения конкурс. Материалите, подадени от кандидата, отговарят на всички изисквания и в достатъчна степен покриват необходимия минимум от националните изисквания от ЗРАСРБ за придобиване на академичната длъжност „Доцент“.

Родена през 1987 г. в гр. Пловдив, д-р Стоилова завършва с отличен успех и плакет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ две бакалавърски

специалности – 2010 г. „Психология“ и 2011 г. - „Славянска филология – сръбски и хърватски“. Има две магистърски специалности от СУ „Св. Климент Охридски“ - „Социална и юридическа психология“, която завършва с отличен успех. И втора магистърска специалност от 2023 г - „Съвременни образователни технологии“ към Факултета по педагогика в СУ „Св. Климент Охридски“.

Като докторант в ПУ „Паисий Хилендарски“ от 2012 г работи с научен ръководител проф. д-р Наталия Александрова. През 2013 г., по време на докторантурата си, осъществява тримесечна специализация в гр Любляна, Словения, а през 2014 г – специализация в Санкт-Петербургски държавен университет, Русия, факултет по „Психология“, където продължава като докторант. Следват и първите успехи - първо място и плакет на университета на конкурс за най-добра статия и начало на научната и изследователската работа. През 2017 г., след успешна защита на дисертационния си труд, Лилия Стоилова придобива научната степен „Доктор“ на психологическите науки, присъдена от Санкт-Петербургски държавен университет, Руска федерация, призната с Удостоверение № 08-00-33/31.01.2020 г. от НЦИД на Р. България за ОНС „Доктор“ в професионално направление 3.2 „Психология“.

Кандидатът д-р Стоилова има богата преподавателска дейност. В периода 2012-2016 г. в ПУ „Паисий Хилендарски“ води упражнения по психология на развитието. От 2016 година до момента преподава в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ дисциплини от психологическия спектър, първоначално като хоноруван преподавател, от 2018 г като асистент на половин щат, а от 2020 г., след издържан конкурс, като главен асистент. Впечатленията за работата на д-р Стоилова като преподавател в АМТИИ на студенти от различни специалности и факултети са много добри. Лекциите и упражненията ѝ са подготвени старателно с внимание към студентите и техните интереси. Много важен момент са прилаганите от нея съвременни методи и подходи на преподаване, дигитализиране на учебното съдържание според спецификата на дисциплините.

Сред успехите ѝ в научноизследователски план се нареждат още: спечелен конкурс за стипендии по програма „Млади учени и постдокторанти“ на МОН към ПУ „Паисий Хилендарски“ и реализирани шест статии, от които четири са индексирани в бази данни Scopus и Web of Science. Участие в Европейски психологически конгрес в Москва през 2019 г. Спечелен проект към ФНИ на тема „Самота срещу независимост през целия живот: перспективи и прозрения от България и Русия“. През 2020 година - финансиране по конкурс “Млади учени и постдокторанти” към ФНИ с проект на тема “(Де)мотивационни фактори и характеристики при избора на учителската професия при ученици, студенти в педагогически специалности и начинаещи учители”.

В настоящия конкурс гл. ас. д-р Лилия Стоилова участва със значителен брой материали – монография; публикувана книга на базата на защитен дисертационен

труд; голям брой научни публикации, включително в издания, индексирани в Scopus и WoS. Предложената за конкурса продукция на кандидата разкрива нейните задълбочени интереси в областта на психологията, психометрията, статистиката, педагогиката, адаптирането на психологически методики за български контекст и дидактически тестове. В Google Scholar кандидатът е h-индекс 5. Тази богата дейност документира сериозната подготовка, опит и значимост на научноизследователската и педагогическата дейност на д-р Стоилова като кандидат в конкурса.

Основните критерии, които ЗРАСРБ предвижда за подбор и избор, са качеството и вида на научните публикации, художественотворчески постижения, участие в образователния процес на висшето училище, награди и отличия за професионално-педагогическата работа.

За удостояване с академичната длъжност „Доцент“ д-р Лилия Стоилова представя хабилитационен труд – монография „Мотивационни детерминанти при избора на учителската професия при младите хора“, 2023 г. изд. АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив, ISBN 978-619-7682-31-1, 160 стр. Книгата има безспорен приносен характер за педагогическата и психологическата наука, отчитайки следното:

до момента няма много разработки по тази проблематика в българската и чуждоезиковата литература; авторът апробира своя идея, като прилага резултати от представително задълбочено проучване с голям брой участници; изводите имат теоретично и приложно значение. Много ценно за монографичния труд „Мотивационни детерминанти при избора на учителската професия при младите хора“ на д-р Стоилова е интегративният подход, обоснован от личния професионален опит и новите идеи на автора.

Ясно са заявени целта, предметът, обектът и задачите на научното проучване. Формулираните четири научни хипотези подчертават необходимостта от интегративен подход, предвид съвременните научни и образователни търсения.

В структурно отношение книгата е представена с въведение, три глави, заключение и списък с използвана литература. Всеки от елементите е добре обоснован, правейки възможно да се проследи логиката на търсенията, апробацията и разчитането на получените резултати от цялостното проучване в научен план.

Въведението задава ясните параметри на изследователската проблематика. Авторът се придържа към методи на проучване, които условно разпределя на теоретично ниво – теоретичен анализ на литературни източници и на приложно ниво – анкетно проучване. Представена е целевата група на изследването – ученици в 11 и 12 клас, студенти от педагогически профили и учители, сега поемащи по професионалния път.

Докато в *Първа глава* фокусът е поставен върху проблема за мотивацията и мотивационните детерминанти при избора на учителската професия, както и концептуалната идея за подготовката на педагогическите специалисти и важните в тази връзка фактори, които стимулират или не младите хора по пътя към професионалната реализация като учител, то *Втора глава* е посветена на организацията, дизайна и методите на осъществяването от автора изследване относно мотивационните детерминанти при избора на учителската професия. В *Трета глава* особено внимание заслужава аналитичният подход към изведения проблем. Обект на анализ са нагласите към учителската професия; мотивационните фактори за избор, но също и за отчуждаване от учителската професия. *Заключението* на монографията потвърждава авторовото виждане за необходимостта от мултидисциплинарен подход при научно проучване от подобен тип, както и за предизвикателствата пред бъдещите учители, възпитавани и обучавани в динамичното ни съвремие. Определено смятам, че резултатите и изводите, които извежда д-р Стоилова в края на монографията могат да послужат за нови и надграждащи научни изследвания с добавена стойност, както в теоретичен аспект, така и за практиката.

На научна оценка и рецензиране подлежи книгата „Всекидневни неприятности, стратегии за справяне и удовлетвореност от живота през периода на стареенето“, издадена на база защитен дисертационен труд, АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, гр. Пловдив, ISBN: 978-954-2963-80-6, 2021 г, 210 стр. Изследването се фокусира върху друг психологически проблем, посветен на възрастните хора - неприятностите във всекидневието им, справянето с тях и ролята им в преживяването на удовлетвореност от живота. Авторът извежда практическа и научна значимост на труда, отново с проекция във времето и възможности за нови и надграждащи проучвания в научната област.

Кандидатът д-р Стоилова участва в конкурса със сериозна заявка от научни публикации – статии и доклади от научни форуми в областта на психологията и педагогиката в България и чужбина. Извън регламента на националните наукометрични показатели на ЗРАСРБ за придобиване на академичната длъжност „Доцент“ става ясно, че д-р Стоилова реализира и активна проектна дейност.

Специално внимание заслужава фактът, че д-р Лилия Стоилова е учен, който активно пише по актуални и значими проблеми. В периода 2017-2020 г авторът реализира 5 научни публикации в издания, индексирани във Web of Science и Scopus. Една част от тях (3 статии) са в съавторство, но има и самостоятелни (2 статии). Паралелно с това авторът предлага за рецензиране в конкурса 25 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, писани в периода 2013-2023 г.

В обобщен вид мога да заявя, че представената за рецензиране научна продукция на гл. ас. д-р Л. Стоилова е насочена към водещи, малко проучени области в психологията и педагогиката. Изследванията на автора са задълбочени, извадките са представителни със сериозен брой реципиенти. Най-същественото обаче е актуалността и значимостта на тези изследвания, с което се разкриват възможности за надграждане и задълбочаване на постигнатото в научно-изследователски – теоретичен и приложен план.

Активната дейност на гл. ас. д-р Лилия Стоилова като автор на научни статии е подкрепена със сериозен брой цитирания на нейни студове в българската и чуждестранната литература.

Познавам лично кандидата д-р Лилия Стоилова от времето, когато беше назначена за хоноруван преподавател в катедра „Музикална педагогика и дирижиране“ в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ и мога да заявя отличните си впечатления от един способен и коректен човек. Към момента д-р Стоилова е секретар на катедра „Музикална педагогика и дирижиране“ и отговорно се справя с административни задачи. Считаю, че работата и авторитета ѝ като хабилитиран преподавател биха допринесли още повече в положителна посока за престижа на катедра „Музикална педагогика и дирижиране“ и АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ като институция.

Реализираната от кандидата учебна и научноизследователска дейност далеч надхвърля минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на представените материали давам категорична положителна оценка на научноизследователските и педагогическите постижения на гл. ас. д-р Лилия Виткова Стоилова и препоръчвам на почитаемото научно жури да бъде удостоена с академичната длъжност „Доцент“ в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...“, специалност „Психология и педагогика“.

03.05.2024 г.

.....

Пловдив

проф. д-р Цветанка Коловска

АМТИИ „Проф. А. Диамандиев“ – Пловдив